

Četiri četvorke za četiri grada

Lucija Konfic

Odsjek za povijest hrvatske glazbe HAZU, Zagreb

(Građanski) salon

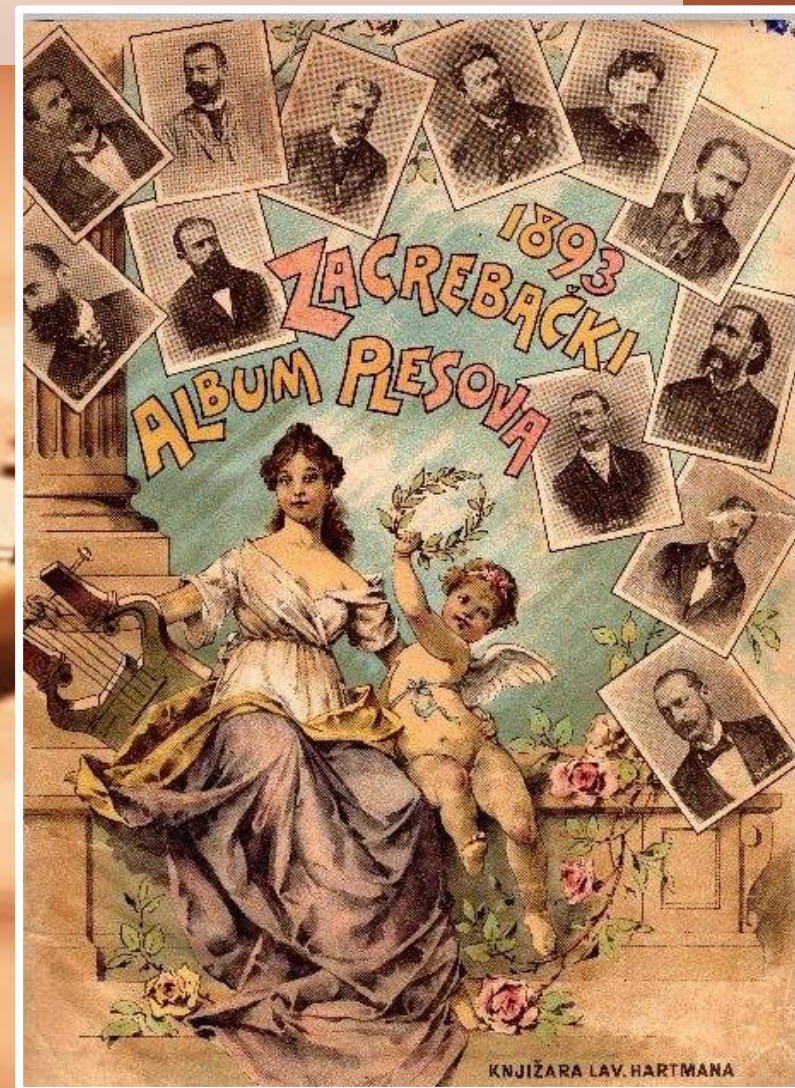
- „[...] salon se može razumijevati kao opetovani proces oko kulture i društvenosti koji se neprestano preoblikuje putem novih praksi proizašlih iz novih struktura, medija i tehnologija.“
- raznolikost stilova i repertoara u salonima i za salone

Plesovi

- valceri
- polke
- četvorke
- kola
- cotilloni
- mazurke
- na javnim zabavama i u intimnijim, privatnim okruženjima
- plesovi za slušanje
- materijal za glazbenu poduku

Plesovi posvećeni pojedinim gradovima

- Vilim/Vilhelm Gustav Brož: *Uspomena na Zlatni Prag; Sušačka koračnica; Pozdrav Travniku*
- Franjo Ksaver Kuhač: *Požeška polka*
- F. Ks. Kuhač (ur.): *Zagrebački album plesova: za glasovir*
- Vjekoslav Rosenberg-Ružić: *Pozdrav iz Splita*
- Antun/Ante Stöhr/Stoehr: *Varaždinska polka; Pozdrav Osieku; Uspomena na Gornju Reku*
- Tomo Šestak: *Po koprivnički*
- Dragutin Trišler: *Djakovačka koračnica*
- Otto Žert/Zert: *Liepom Zagrebu*

Kriteriji izbora

vrsta plesa

čtetvorke /
quadrille

izvođački
sastav

solo klavir

dostupnost

objavljene
skladbe

Četvorka – jedan od omiljenih društvenih plesova

- Pietro Coronelli: Francuzka četvorka: pripomoćna knjižica za lahko naučenje figura ili kako se može čovjek sam bez učitelja naučiti plesati ili kako se ono što je već naučeno o plesu, dozove u pamet za plesače i aranžere na plesovih sa historičkim ocrtanjem o istom plesu, Zagreb: Tisak A: Brusine, 1893.

Francuzka četvorka

pripomoćna knjižica za lahko naučenje

Figura

ili

kako se može čovjek sam bez učitelja naučiti plesati

ili

kako se ono što je već naučeno o plesu, dozove u pamet

za

plesače i aranžere na plesovih

sa

historičkim ocrtanjem o istom plesu

od

Petra Coronelli-a

baletnika, pitomca Venet. škole, bivši učitelj plesa na c. i k. mornarskoj akademiji, gradski učitelj plesnog umjeća i učitelj na svim zavodima glavnog grada Zagreba.

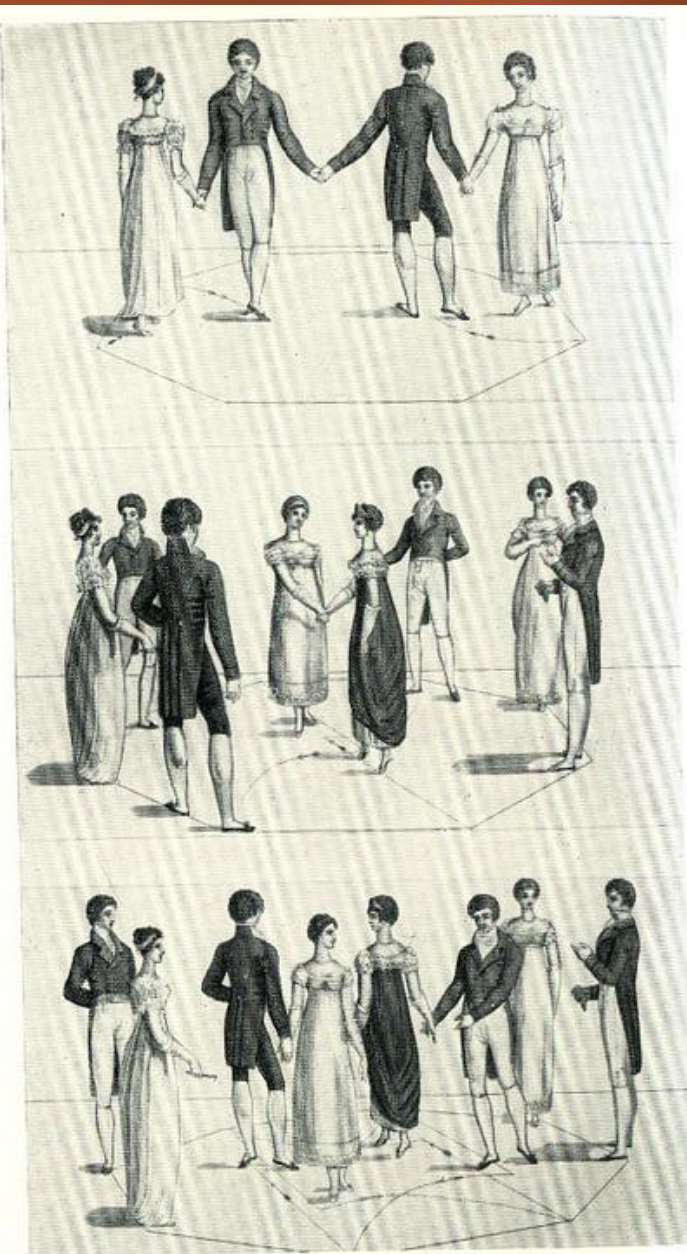

(Vlastitom nakladom).

Zagreb

Tisak A. Brusine

1893.

SOME FIGURES IN THE QUADRILLE
From Thomas Wilson's *Quadrille Panorama* (1822)

Franceska Četvorka

kako se pleše i ravna.

Sastavio:

Janko Isjorčić

diplomirani i koncesionirani učitelj plesa

III. popravljeno izdanje.

Sa dodatkom

kako se ravna

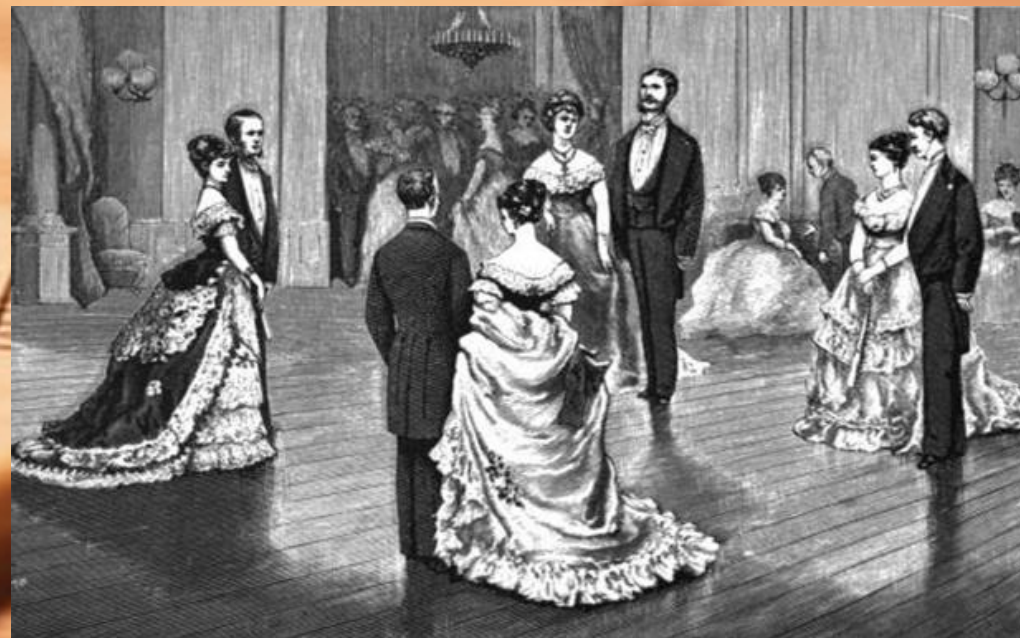
„Hrv. salonsko kolo.“

Sisak 1905.

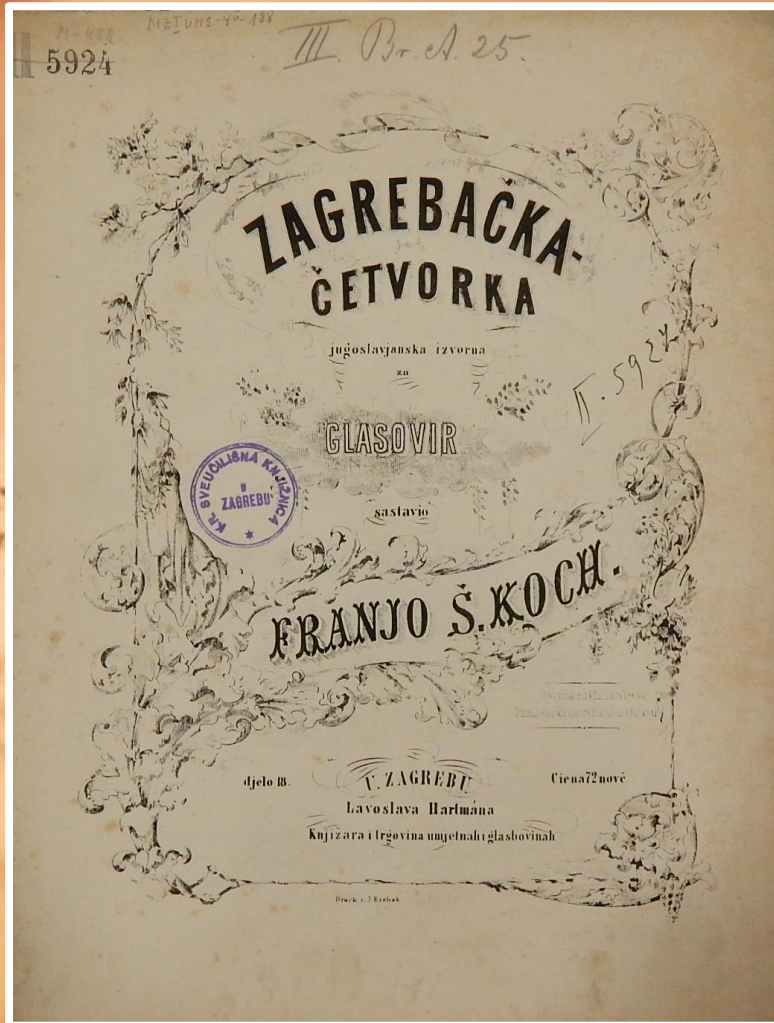
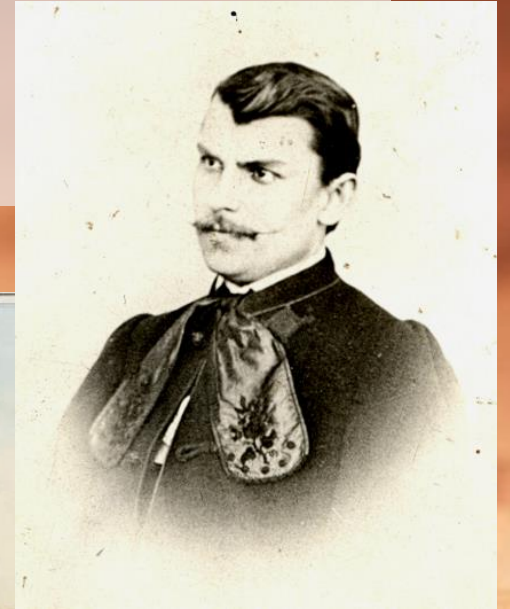
Štampa i naklada: Krležina št. Jirčević

Četiri četvorke za četiri grada

1. Franjo Ksaver Kuhač:
Zagrebačka četvorka op. 18
(1864);
2. Aleksandar/Šandor
Bosiljevac: *Karlovačka*
četvorka op. 5 (1884);
3. Antun Vancaš: *Križevačka*
četvorka op. 1 (1884);
4. Aleksandar/Šandor
Bosiljevac: *Sarajevska*
četvorka op. 45 (1893).

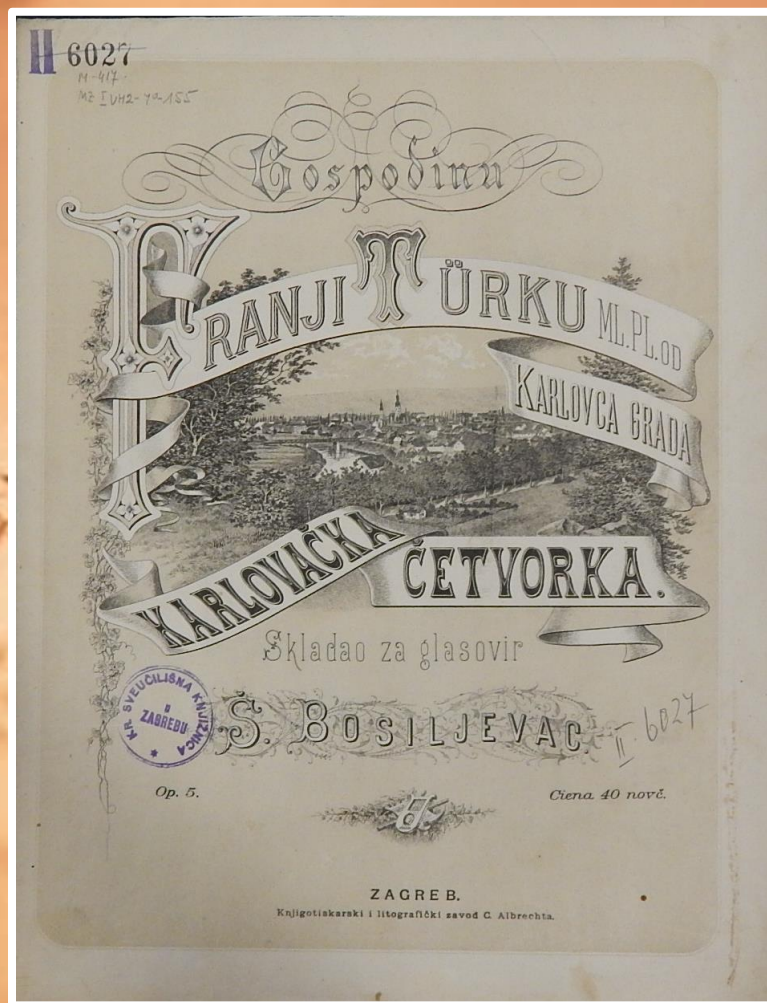

Franjo Ksaver Kuhač: Zagrebačka četvorka, op. 18

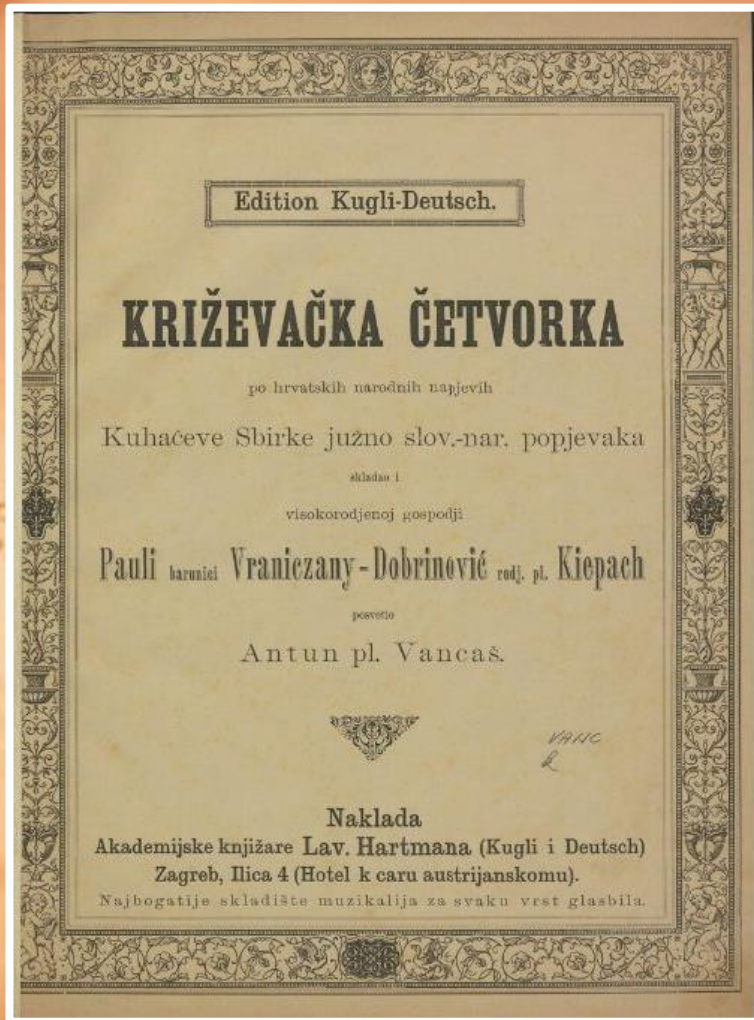

Lithographie, Druck und Verlag von Julius Hühni in Agram 1860.

Aleksandar/Šandor Bosiljevac: *Karlovačka četvorka, op. 5*

Antun Vancaš: *Križevačka četvorka, op. 1*

Aleksandar/Šandor Bosiljevac: *Sarajevska četvorka*, op. 45

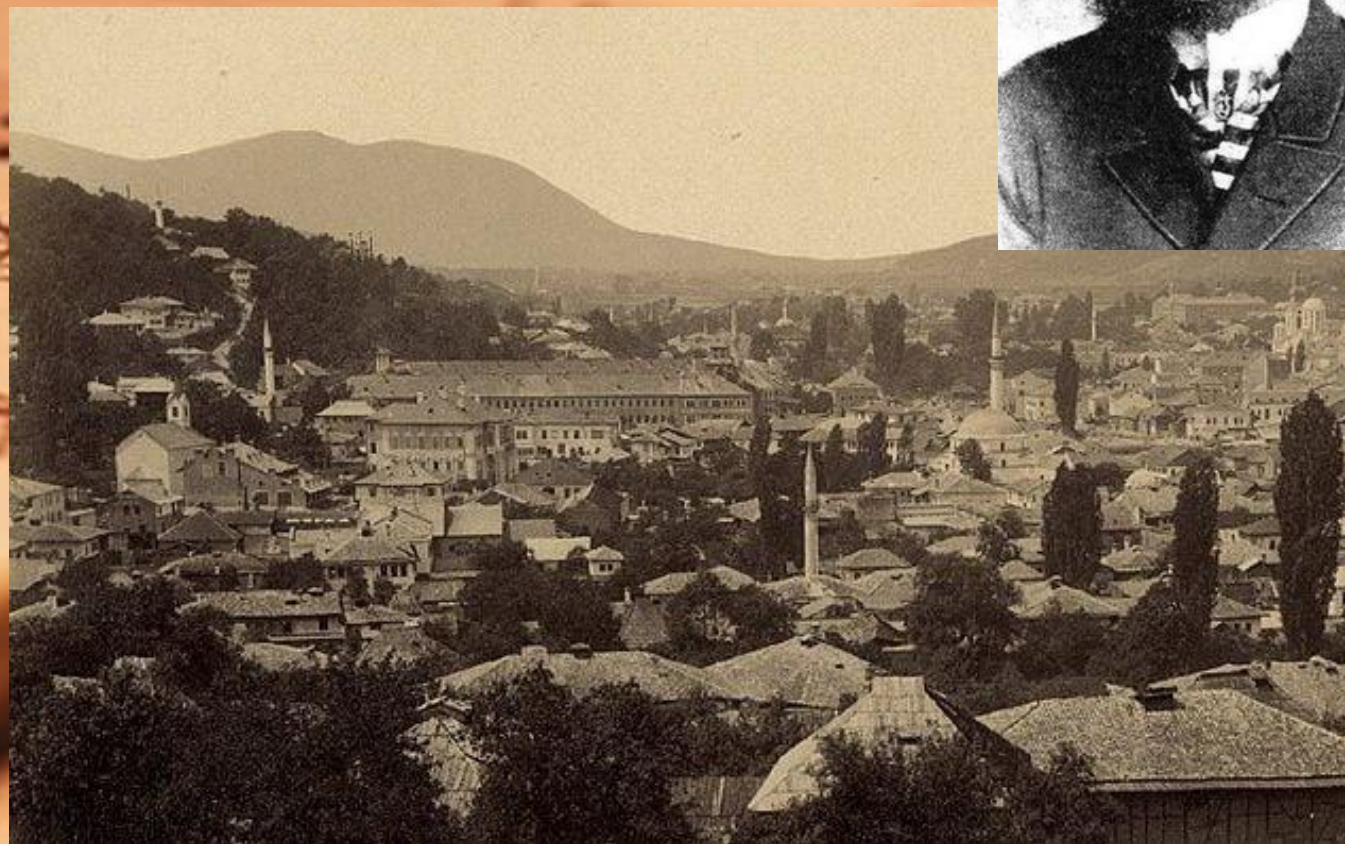
6

Sarajevska četvorka.
od pučkih melodija iz Bosne i Hercegovine.
posvećena poglav. gosp. Ljubežu Džustu.

glazbenik Š. Bosiljevac, djelo 45.

1.
Pantalon.

R.F.A.L.

Antun Vancaš:

Križevačka četvorka, op. 1

- Kuhačev poticaj i mentorstvo
- na temelju Kuhačeve zbirke *Južno-slovjenske narodne popievke*
- posveta: Pauli Vranyczany-Dobrinović rođ. pl. Kiepach (1856. – 1892.)
 - Laduč, Zagreb, Križevci

Aleksandar/Šandor Bosiljevac: *Sarajevska četvorka*, op. 45

- Bosiljevac djelovao kao učitelj na Zemaljskoj preparandiji u Sarajevu (1891. – 1900.)
- Objavljena u zbirci plesova *Plesanka i razni plesovi za glasovir* (ur. F. Ks. Kuhač, Zagreb: Knjižara Fr. Suppana (Rob. Ferd. Auera), 1893.
- posveta: Ljuboju Dlustušu (1850. – 1921.)

Karakteristike skladbi i usporedba

- Šest slika/figura:
 1. Pantalon (u 2/4 ili 6/8 mjeri)
 2. Été (u 2/4 mjeri)
 3. Poule (u 6/8 mjeri)
 4. Trenis(e) (u 2/4 mjeri)
 5. Pastourelle (u 2/4 mjeri)
 6. Finale (u 2/4 mjeri)

The Quadrille.—Figure 1: Le Pantalon
(From Heath's 'Northern Looking-Glass,' 1825)

Napjevi Kuhačeve zbirke korišteni u *Križevačkoj četvorci*

Pantolon	Kuhač 1002 Kuhač 1009 Kuhač 10	Vanjkušac (jastučak) (iz Hrvatske) Kuna kolo (iz Dalmacije) Dika svakojako mila (iz Bačke)	Igra kolo u dvadeset i dva Što se kunaš kuno naša? Dika plava, lane moje
Été	Kuhač 13 Kuhač 220	Baš neću (iz Slavonije) Luče (iz Slavonije)	Skuhala sam večericu Čije li su tarabe
Poule	Kuhač 107 Kuhač 1180 Kuhač 464	Tancaj, tancaj, srdce moje (iz Krapine u Hrvatskoj) Šareno oro (iz Srbije) Vrbniče nad morem (iz hrv. Primorja)	Tancaj, tancaj, srdce moje / Vrbniče nad morem
Trenis	Kuhač 29 Kuhač 112	Oj čučica, čučica! (iz Medjumurja) Tanburica (iz Slavonije)	Oj čučica, čučica, ja bi kušnul tva lica Tanburica sitnim glasom udaraše
Pastourelle	Kuhač 148var Kuhač 161var Kuhač 175	Dragi za prsten pita (iz Orahovice u Slavoniji) Čuješ li Kato (iz Slavonije) Ženitba (iz Šida u Slavoniji)	Imam dragu u sokaku Čuješ Kato, čuješ zlato? Mladi momci s proljeća
Finale	Kuhač 1580 Kuhač 1571	Pojav junaka (Hrvatska davorija od god. 1848.) (Tekst i napjev od Ferde Rusana) Ne natrag (iz hrv. Primorja) (ukajdio god. 1847. V. Lisinski)	Il ovako il onako i tad valja bit nam tako Slogu rodi Slovinskinja mati

Napjevi Kuhačeve i Bosiljevčeve zbirke korišteni u *Sarajevskoj četvorci*

Pantolon	Kuhač 619 Kuhač 241 Kuhač 1406var	Djevojka se zagleda u djače (iz Bosne) – uvod Moja je šeftelija bolja (iz Bosne) Knjaževa parada (iz Jelovca u Bosni) (varijanta)	/ Ja pošetah šefteli sokakom Sad mašira knjaževa parada
Été	Kuhač 231 Bosiljevac10 (Kuhač 687var)	Ja sam bio pastir fini (iz turske Hrvatske) Izvor voda (Kuhač 686 Izvor voda – inačica iz Bosne, melodija bliža 687 iz Gradiške u Slavoniji)	Ja sam bio pastir fini Izvor voda izviralala
Poule	Kuhač 1088var (ref) Kuhač 99 Kuhač 1115var	Oj Katice, Katice! (od Doljića u Bosni) - pripjev Sve se mučim (iz turske Hrvatske) Madjarica pile peče (iz Bosne)	Manit ću se varoške mehane (Oj Katice, Katrice na mom srdcu ranice) Sve se mučim da naučim Madjarica pile peče
Trenis	Kuhač 1230	Svatovska koračnica (iz Bosne)	/
Pastourelle	Kuhač 492 Kuhač 619 Kuhač 619var	Bolji je mlad no star (iz Hercegovine) Djevojka se zagleda u djače (iz Bosne) – strofa Djevojka se zagleda u djače (iz Bosne) – coda (varijanta)	Bumbul poje u Dubravi Udaralo u tamburu djače /
Finale	Kuhač 1102 ?	Ćelavi Muslija (iz Bosne)	Kad se ženi ćelavi Muslija

Usporedba

	Pantalon	Été	Poule	Trenis	Pastourelle	Finale
Zg	8+8+8+8+d.C.(8)	8+8+8+d.C.(8)	2+8+8+8+8+d.s.(8)	8+16+d.C. (8)	8+8+8+8+d.C.(8)	4+16+16+d.s.(16)
	a+b+a+c+a	d+e+f+d	intro+g+h+g+i+g	j+k+j	l+m+n+m+l	intro+o+p+o
	A+E+A+D+A	D+G+G+D	G+G+C+G+D+G	B+F+B	D+A+A+A+D	C+C+F+C
Kž	8+8+8+8+d.C.(8)	8+16+d.C.(8)	2+8+8+8+8+d.s.(8+8+8)	16+16+d.C. (8)	8+8+8+8+d.C.(8)	4+16+16+d.s.(16)
	a+b+a+c+a	d+e+d	intro+f+g+f+h+f+g+f	i+j+i	k+l+m+l+k	intro+n+o+n
	D+A+D+G+D	E+A+E	G+G+D(mSD)+G+G+G+D(mSD)+G	C/c+F+C/c	G+D+G+D+G	D+D+G+D
Ka	8+8+8+8+d.C.(8)	8+16+d.C.(8)	2+8+8+8+8+d.s.(8+8+8)	8+16+d.C. (8)	8+8+8+8+d.C.(8)	2+16+16+d.s.(16)
	a+b+a+c+a	d+e+d	intro+f+g+f+h+f+g+f	i+j+i	k+l+k+m+k	intro+n+o+n
	C+G+C+F+C	F+F+F	Es+Es+B+Es+As+Es+B+Es	F+C+F	B+F+B+F+B	Es+Es+As+Es
Sa	8+8+8+8+d.C.(8)	8+16+d.C.(8)	2+8+8+8+8+d.s.(8+8+8)	8+16+d.C. (8)	8+9+8+9+d.C.(8)	2+16+16+d.s.(16)
	a+b+a+c+a	d+e+d	intro+f+g+f+h+f+g+f	i+j+i	k+l(a)+m+l(a)+k	intro+n+o+n
	e+E+e+G+e	E+H+E	C+C+a+C+G+C+a+C	g+g(harm. i melod. s pov4)+g	G+e+e+e+G	G+G+C+G

Zagrebačka
skladatelj

Križevačka
učitelj
na osnovu Kuhačeve
zbirka napjeva

Kuhač

Sarajevska
naručitelj
korektor
prijedlog imena

Karlovačka
poticatelj domaćeg
stvaralaštva

KUHAČ –
ISTRAŽIVAČKI
INTERES

SARAJEVO

BOSILJEVAC –
DJELOVANJE

VANCAŠ –
RODBINSKE
VEZE

Hvala na pažnji!

